

НА ВНИМАНИЕТО НА
Д-Р ДАНИЕЛА ДАРИТКОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Уважаема госпожо Председател,

Във връзка с внесен в Парламента за разглеждане „Законопроект за съсловната организация и професионалната дейност на психолозите” с вх. № 154-01-14 от 11.02.20121 г. Ви изпращаме следното

СТАНОВИЩЕ:

Популярността на психологическото подпомагане, при което болестното третиране на нуждаещите се отстъпва място на проблемното разрешаване, през последните години у нас силно нарасна. Това създаде благоприятна среда за разгръщане работата на психолозите, за реален принос на техния труд към психичното състояние на всеки отделен човек, респективно към баланса на обществените отношения – тази уникална за психичното здраве област. Подобно бързо израстване се нуждае от регулация, за да очертае рамката на компетенциите на психолога, за да се справи с отклоненията и нарушенията в професията и, за да даде възможност на психологическото подпомагане да разгърне своя потенциал в пълен размер.

Подкрепяме Законопроекта за съсловната организация и професионалната дейност на психолозите, мотивите към него и предварителната оценка на въздействието му с убеждението, че той ще изпълни набелязаните по-горе задачи.

1. Законопроектът решава един от най-наболелите и най-важни за обществото проблеми на съсловието – за качеството на психологическата дейност. Той поставя образователни и квалификационни изисквания, съобразени с естеството на упражняваната от специалиста психологическа дейност. С това изважда от практиката и поставя извън закона самопровъзгласили се дилетанти и имитатори, неподготвени отговорно и професионално за психологическо консултиране, които нанасят вреда както на лицата, които се обръщат към тях за помощ, така и на авторитета и доверието към психологическата професия сред широката общественост. Законът ще направи психологическите услуги да заемат мястото, което отговаря на наблюдаващата се **засилена потребност и интерес към психологическото подпомагане** през последните години и на високия обществен потенциал, който професията носи.

2. Законопроектът е съобразен със **спецификата на психологическата дейност**, която в различни свои варианти допуска и изисква различни критерии за качество. Специфика, която в продължителен период от време пречатства единодействието на психолозите в България. Предлаганата в законопроекта **секционна организация** на съсловието и на структурата на Дружеството на психолозите дава възможност на всяко направление от психологическата практика да изработи и утвърди собствени критерии и стандарти за изпълнение. Така, съхранявайки своята автономия, всяка конкретна психологическа дейност намира своя регулатор, който съответства на нейните особености и изисквания и се гарантира най-високо съответствие с потребностите на обществото.
3. В съответствие с **демократичните традиции** на съвременното и потребностите на съсловието законопроектът стимулира привличането и участието на широк кръг специалисти в саморегулацията на професията, които да внесат своя опит и знания при дефинирането на най-издържаните стандарти, подходящи за всяко отделно психологическо направление. Така центробежните тенденции в общността, характерни за предходния период, ще могат да намерят израз в синкретична интеграция, подходяща в най-висока степен за естеството на психологическата практика. От друга страна **професионалните авторитети във всяка една психологическа област ще имат условия за активно участие в регулацията** на професията „психолог“ и ще намерят своето заслужено признание. В този смисъл приветстваме както демократизма на законопроекта, който е в духа и тенденциите на съвременната епоха, така и условията, които създава за привличането на най-широк кръг експерти в саморегулацията на съсловието.
4. За реализацията на законопроекта след неговото приемане **Дружеството на психолозите има разработена действаща в момента секционна структура**, състояща се от шест секции, обезпечени кадрово с излъчени председатели и членски състав. Това са прототипите на бъдещата съсловна организация, които в условията на едногодишен експеримент доказаха своята функционалност и полезност. Наскоро приключилият изключително успешно IX Международен конгрес по психология – 2020 г. доказа продуктивността на идеята за структурното изграждане на съсловната организация и **залегналата в основата на законопроекта философия на секционна регулация** дори при кризисните условия на пандемия. Разработени са също така и първоначални варианти на **стандарти** във всяка секция, на които предстои доразвитие и тестване в условията на узаконена практика. Понастоящем всички психолози-членове на Дружеството на психолозите са регистрирани в **публичен регистър**, видим на страницата на сдружението. **Дружеството на психолозите и съсловието като цяло имат натрупан опит и са готови веднага да приложи произтичащите от закона регулативни процедури в случай, че той бъде приет от Народното събрание. На Общо събрание на ДПРБ на 08 февруари 2020 г. беше гласуван и приет този нов проект на бъдещ закон за дейността на психолозите, който по-**

късно беше предоставен за внасяне в Парламента на вниманието на д-р Дариткова.

5. Законопроектът се основава на **задълбочено проучване и анализ на нормативната уредба** и най-добрите образци в регулацията и законодателството, отнасящи се до психологията в Европейски и световен план. Въпреки това той не е самоцелна репликация на чуждото законодателство. В съдържанието му са отчетени и са отразени както **специфичните условия у нас**, така и възможностите и **дългогодишните традиции в саморегулацията** на съществуващите в България основни психологически практики, свързани с психологическото консултиране, сигурността, възпитанието, превъзпитанието и т. н. Юридическата справка потвърждава също така, че законопроектът не влиза в противоречие с други нормативни актове (Закона за висшето образование), което отваря необходимото му пространство за регулация на психологическата дейност **в съответствие с българското законодателство**. Законопроектът не влиза в противоречие и изцяло отговаря на изискванията на чл. 28, ал. 2, т. 5 от Закона за нормативните актове – **за съответствие с правото на Европейския съюз**.

6. Приемането на Закон за съсловната организация и професионалната дейност на психолозите поставя началото на утвърждаване и въвеждане на задължителни стандарти, предшествващи и подготвящи нормативната база у нас за приемане на **Euro Psy сертифицирането**, необходимо за **свободното движение на психолозите** в страните от Европейския съюз. Законът ще се въплъти и интерпретира в нов устав и нов етичен кодекс на съсловието, които ще отразяват европейската култура в сферата на психологическото подпомагане. В този смисъл законопроектът има реален принос за сближаването на психологическа практика у нас с европейските стандарти и вписването на България в световното психологическо движение за хуманизация и оздравяване на обществените отношения.

София,
12.02.2021 г.

От името на Управителния съвет
на Дружеството на психолозите в Република България
Проф. Сава Джонев

